

2001
Nr 3

Varesed Sokrates
ja Magdalena
Haruldast
tõugu issi

Jääkaru
Franz

Mammuti-
laps

Ühe klassi
imelikud

ISSN 0134-2266

9 770134 226003

LIILI REMMEL

TIMMIL ON NOHU

Kui Timm hommikul üles ärkab, on tal hirmus nohu. "Nuuska korralikult," ütleb ema ja annab Timmile taskuräti. Katsub murelikult Timmi otsaesist ja siis enda otsaesist. Siis jälle Timmil ja endal.

"Palavikku õnneks pole, aga lasteaeda küll sellise nohuga minna ei saa," lausub ema. Timmil pole selle vastu midagi. Nii hea on emaga kodus olla. Aga ema on mures: "Ma pean homme kindlasti tööl olema. Helistan mammale. Las ta võtab su enda juurde!"

Mamma on Timmi vanaema. Ta elab maal. Ema valibki numbri ja räägib telefoniga. Timm on kärsitu, tema tahab ka midagi öelda. Kui ema talle toru annab, hüüab ta: "Tere! Kuidas elad? Mul on nohu!"

"No siis sa pead küll minu juurde tulema!" vastab mamma. "Anna nüüd telefon jälle emale." Ema räägib veel natukene. Siis paneb ta telefoni ära ja ütleb: "Õhtupoole viib isa sind autoga maale. Mina hakkän nüüd hommikusööki tegema ja sina saad televiisorist lastesaateid vaadata." Timm

istubki laiskalt alla. Oma mänguhüire võtab ta süle ja taskuräti kätte. Sest küll vänu on, tuleb palju nuusata.

MIKSERID

"Hakkame nüüd keeksi küpsetama!" ütleb ema.

"Miks? Meil on ju keeksi," vastab Timm ja näitab taldrikut. Seal on tõesti veel sükk pühapäevasesest küpsetamisest järel.

"Küpsetame uue keeksi mammale. Külakostiks sobib terve ja värskete kooki!"

"Miks?" küsib Timm.

"No nii on kombeks," vastab ema.

"Aga sa tahad siis mikseriga võristama! Mina kardan mikseri hääli," teatab Timm.

"Ma ei pane mikserit enne tööle, kui sa oled tuppa läinud. Kui tahad, võid köögiukse ja toakukse vahelt kinni panna."

"Miks?" küsib Timm.

"Sest ei kosta mikseri võrin sinuni. Paneme nüüd või pliidile sulama ja hakkame mune lahti lööma," kostab ema. Timm võtab või paberist välja ja paneb potti.

Nüüd hakkab ema mune lahti lööma. Seda meeldib Timmile eriti vaadata. Krõks, noaga kõõre keskele ja siis hakkab ema munakollast ühest kottepoolest teise valama. Munavalge aga jookseb suurde kaussi. Kui kõõre sisse jääb õhuni, kollane, paneb ema selle väiksemasse kaussi. Ja munakoored lähevad korvi. Niimoodi jagab ema kolm muna valgeks,

kollaseks ja koorteks. Valab munakollasele suhkrut. Munavalgele suhkrut ja natuke soola. Siis võtab ta kapist mikseri.

"No mine nüüd tuppa! Ma ei pane mikserit enne tööle, kui sa hüüad, et võib," ütleb ema. Timm paneb köögiukse kinni. Aga koridorist tuppa minna ei raatsi. Mikseri võrin on natuke hirmus aga väga põnev!

"Võid tööle panna!" hüüab Timm. Ja kohe kostab mikseri hääli temani.

Aga see ei tundugi enam nii hirmus! Timm läheb läbi ukseklaasi vaatama. Ema seisab mikser käes ja ütleb: "Tule vaatama!"

Ja Timm julgebki. Ta vaatab, kuidas munavalge läheb järjest valgemaks ja kohevamaks. Nagu lumehang!

Kui ema on mikseriga töö lõpetanud, pärib Timm: "Aga miks sa pead munad vahule lööma?"

"Siis tuleb kook kohevam," vastab ema.

"Miks?" küsib Timm.

Nüüd hakkab ema naerma: "Miks, miks, miks! Sa oled ise mul üks mikser! Kogu aeg miksitud!"

Timm naerab ka kõva häälega: "Mina olen mikser! Mina olen mikser!" Ja natukene aega ei kosta ühtegi miksi.

Varsti on koogitaigen valmis. Ema paneb keeksi ahju küpsema ja mikseri köögikappi. Aga väike mikser Timm noeb ema sülele ja ema loeb

talle miksi. Sest küll vänu on, tuleb palju nuusata.

© 2011 ANKKA PUBLISHING

Mina, uks ja Tuks

MU LEMMIKUKS ON UKS,
KUIGI KA AKEN ON HEA.
MU LEMMIKUKS ON VÄLISUKS,
MIND KINNI EI SEE PEA.

ET VASKNE VÕTI TASKUS ON,
KUI TAHAN, LÄHEN, TULEN.
JA ENDA JÄREL ALATI
KA VÄLISUKSE SULEN.

ON MEIE KOERA NIMI TUKS.
TEMALEGI MEELDIB UKS.
UKSI TEEB TUKS ISE LAHTI,
KINNI PANNA POLE MAHTI.

TUKSIL POLE KUUTI, KETTI
JA TAL PUUDUB TOAVÕTI.
UKSEGA KUID TUKS EI EKSI,
ASJATA EI SITSI, KEKSI.

LÄHEB ÕUE, TÕSTAB JALGA.
TULEB TUPPA, ANNAB KÄPPA.
TAL ON OMA PÄEVAPLAAN,
UKSE MINA KINNI SAAN.

Sitikas

HENNO KÄO

SITIKAT SA SITIKAKS
HÜÜDA KÜLL EI TOHI,
SITIKAS VÕIB SOLVUDA
JA PANNA ÜLE TAHI
SULLE KUI KA SÕBRALE,
MILLEKS SEDA TARVIS,
PÄRAST SEDA OLETE
MITU PÄEVA NÄRVIS.

TUHNI PAKSUS RAAMATUS,
SIIS TEAD PAREMINI –
IGAL SITIKAL ON KA
PÄRIS OMA NIMI.

Sisalik

HENNO KÄO

SISALIK EI OLE KUIGI KISALIK,
VASTUPIDI, TA ON ÜPRIS VAIKNE,
KASULIK ON KÜLL, KUID MITTE TASULIK,
ELAB ÜHES PAIGAS, POLE KAHEPAIKNE.

SISALIK ON EMALIK VÕI ISALIK,
TEEB MIS TARVIS, PALJU TA EI PUHKA,
KUIGI JÄRJEKINDEL ON JA VISALIK,
INTERNETIST EI TEA MITTE TUHKA.

Madu

HENNO KÄO

JUHTUB, ET SA SUVEL KOHTAD MADU,
ÄRA ARVA, ET TAL POLE KODU,
OLGU PALAV PÕUD VÕI VIHMASADU,
MADU ROOMAB MÕÖDA KODURADU.

VIHMAGA TA POEB KÜLL KOJU PAKKU,
UKSEGI SIIS KEERAB KÄRMELT LUKKU,
ISTUB AKNA ALLA, MIS NII VÄIKE,
OOTAB, KUNI PAISTMA HAKKAB PÄIKE.

OOTAMINE TEADAGI ON IGAV,
HÄDAST AITAB VÄLJA UNI SÜGAV.
TELEKAT KUI POLEGI SUL MAJAS,
UNENÄGU ASJA ÄRA AJAB.

Kui ma läksin esimesse klassi, siis minu meelest olid meie klassis kõik imelikud.

See tüdruk, kes mulle pinginaabriks pandi – nimi Reeli – teatas pärast esimest tundi, et ta soovib koju minna, et ta on nüüd koolis ära käinud ja selle ära näinud ja talle see ei meeldi. Loomulikult jäeti ta edasi koolipinki.

Teisel koolipäeval ütles üks tagumises pingis istuv poiss: "Õpetaja, ma tahaks süüa, kõht on tühi." Õpetaja ütles, et oodaku vahetunnini, siis ongi söögivaheaeg. Poiss jäi ootele.

Imelikkused jätkusid.

Pisike patsidega Tiina jäi tunni ajal magama. Pani pea kenasti ristatud kätele ja uinus. Õpetaja läks ta juurde ja hüüdis:

"Tiina, Tiina tule unemaalt tagasi!" Tiina tegi silmad lahti ja ütles õpetajale: "Tere."

Üks poiss, Lauri nimi, tuli ühel päeval tubli pappkarbiga. Kohe, kui õpetaja klassi tuli, tõstis ta käe püsti ja teadustas:

"Mul oli eile sünnipäev. Ma sain kingiks kilpkonna."

"Mis ta nimi on?" küsis õpetaja.

"Kõmpa," kostis Lauri. "Ta käib kõmpa-kõmpa."

"Noh, paneme ta siis tahvli ette maha, tulge kõik siia, vaatame, kas ta leiab oma omaniku üles," ütles õpetaja.

Seisime ringis ümber kilpkonn Kõmpa, kes kõmpis hoopis Tiina poole.

"Kilpkonnad on väga vanadest aegadest pärit," ütles õpetaja. "Kõmpa aju on tilluke, sinna ei mahu teadmine, kelle oma ta on. Sina, Lauri, võid olla õnnelik, et sulle kingiti niisugune miljoneid aastaid vanast soost loom. Inimest polnud siis veel ollagi, kui kilpkonnad juba ringi kõmpisid."

Paari päeva pärast tuli unine Tiina kooli purgiga, milles ujusid pisikesed kalamaimud.

"Meie gupiema sünnitas eile pojad, me püüdsime nad välja, sest suured kalad söövad nad muidu ära. Ema soovitas need beebid kooli kaasa võtta, et ehk keegi tahab akvaariumi asutada," ütles Tiina.

Kogunesime kõik õpetaja laua ümber, kus seisis purk Tiina gupimaimudega.

"Need küll ilusad ei ole," ütles punase peaga Silver.

"Kui nad suureks kasvavad, siis isased on väga ilusad vikerkaarevärvilised," ütles Tiina.

Tükk aega püsis vaikus. Arvasime juba, et Tiina peab oma purgi koju tagasi viima, kui korraga pikk kõhn Harri ütles:

"Mina võtan need gupid!"

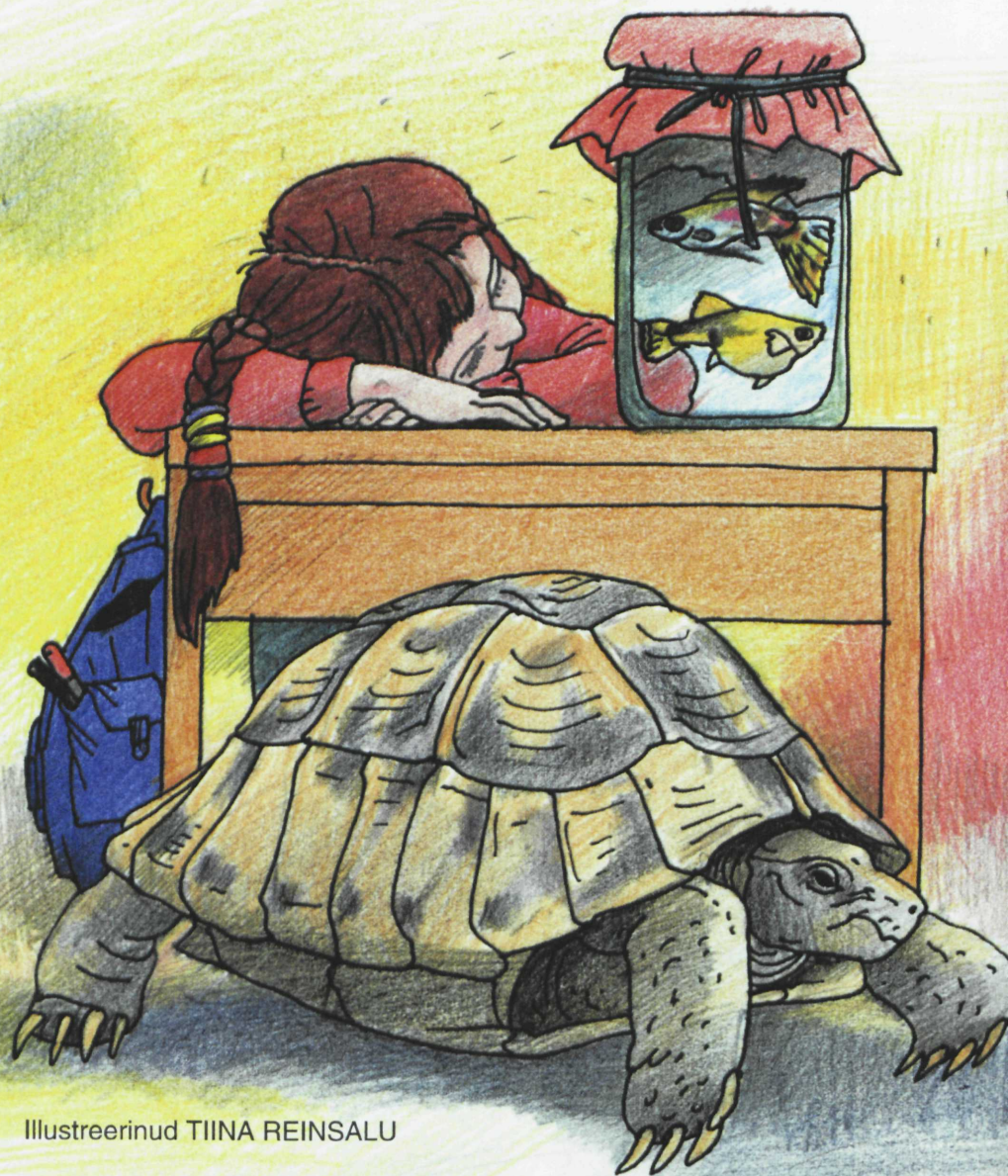
"Ja kus sa neid hoidma hakkad?" tundis õpetaja huvi.

"Vanaisa andis raha. Käisin seal suvel rohimas, selle eest ostan akvaariumi," kostis Harri. "Õpetaja, kas kalad on vanemad kui Lauri kilpkonn?"

"Jaa, kalade esivanemad on mitmeid miljoneid aastaid vanemad kui kilpkonnad," ütles õpetaja.

Harri heitis Laurile võiduka pilgu.

Meie

Illustreerinud TIINA REINSALU

HELVI JÜRISSE

klassi imelikud

Pikkamööda hakkasid meie klassi lapsed ikka vähem imelikud olema. Esimeses pingis istuvad valge peaga kaksikud Madis ja Mati jätsid järele nina uuristamise. Õpetaja küsis ükskord nende käest, et näidaku, mida nad sealt ninast kätte saavad. Poisid sirutasid nimetis-sõrmed õpetaja poole, kes hakkas naerma ja ütles: "Aga siin pole ju midagi. Mina arvasin, et teil on ninas kalliskivikaevandus."

Pinginaabrid Leena ja Miina, kes kogu aeg juttu ajasid ja itsitasid, kutsuti õpetaja kõrvale klassi ette ja õpetaja ütles: "Miina ja Leena, vaadake, me oleme kooli kokku tulnud õppima ja targemaks saama. Paistab, et teil on omavahel kogu aeg teineteisele tarkusi jagada. Olge kenad, rääkige neist klassile. Me kuulame."

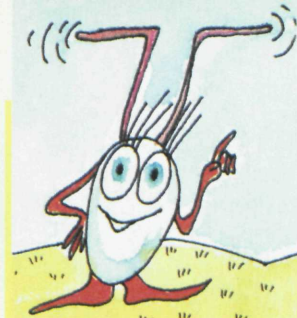
Miina ja Leena seisid pea maas nagu suure vihma all, neil ei tulnud suust ainsatki sõna. Ja edaspidi õpetaja jutu ajal ka mitte.

Aga juhtus veel üks asi, mis oli kuidagi imeilik. Ükskord ütles õpetaja: "Teeme nüüd nii, et te räägite oma kõige huvitavama unenäo."

Räägiti igasugustest koogisöömistest, koolikoti kaotamistest, emale lilleviimistest ja nii edasi. Aga siis rääkis valge kahupeaga Sigrid:

"Ma nägin unes, et läksin lumisesse aeda. Meil on aias suur kuusk, vanaisa istutatud, tema kodukohast toodud. Läksin selle alla ja korruga hakkas kuusk minu peale lund puistama. Aga see polnud nagu päris lumi, see oli nagu vatt, mis mu nägu paitas. Ma ütlesin: "Vanaisa!" Ja suur kuusk kummardus alla ja lükkas mul mütsi peast. Ma küsisin: "Kas sina, vanaisa?" Ja kuusk hakkas kahele poole kõikumama. Ma teadsin, et see on vanaisa naer." See oli ilus unenägu. Terve klass oli tükk aega vait.

Kui keegi oli meie klassis eriline, siis oli see Sigrid. Aga eks ta oli ka natuke imeilik.

Klaabu KUULUTAB

Hei, hoi, muinasjutusõbrad! Mu krimblid võtsid vastu teate, et kakssada seitse last arvasid ära, mis-sugune eesti lugu vastab slovaki muinasjutule oast, söest ja ölekõrrest. Muidugi, lugu rändama läinud viisust, põiest ja ölekõrrest. Kindlasti olete laulnudki, et põnnadi, põnnadi hüppas põis!

Jään nüüd ootama teie jutukesi viisu, põie, ölekõrre (tegelasi võite vabalt juurde valida või vähemaks jätta) seiklustest. Kõik teed on lahti. Võite neid koguni kosmosesse lennutada ja merepõhja saata. Kui kirju õige-õige palju tuleb, selgitame auhindade-saajad loteriil. Esimene lugu on juba toimetuses. Kirjutanud KLAABU ise (väljaspool võistlust!).

RÄNNUMEHED

Kasvasid kord põllunurgal kõrvuti rukkikõrs, oavars ja tulilill. Ühel päeval lausus rukkikõrs: "Igav on see ühes paigas seismine. Läheks õige rändama ja maailma vaatama."

"Mina tulen kaasa!" hüüdis oavars.

"Mina samuti," kinnitas tulilill.

Mindigi. Kui pool päeva käidud, oli jõgi ees. Kuidas üle vee saada?

"Mina tean," rapsas rukkikõrs oavarrelt kauna. "Kaun on paadiks kõlbulik, mina olen laevnik." Ja juba oligi tal kaun lahti tõmmatud ning oaterad kaldale poetatud.

"Hoi selg sirgu, sinuga tõukan paadile hoogu!" andis rukkikõrs tulilillele käsu. Kogemata võttis ta aga leekivast õiest kinni.

"Põletab, põletab!" karjatas rukkikõrs ja hakkas valu pärast hüplema. Sai kaks korda hüpata, kui oligi paat kummuli.

Oaterad kaldal naersid nii, et vatsad rebenesid. Hiljem õmbles arst hiir need küll kinni, kuid armid jäid. On ubadel tänaseni.

veeri vapralt

LUMI

SAKSA AABITSAJUTT

KUI VANAINSA OLI ROHU, PUUD JA KIRJUSILMSED LILLED LOONUD, TEGI TA VALMIS KA LUME JA ÜTLES TEMALE:

"MINE JA VALI ENESELE ISE MEELEPÄRANE VÄRVI!"

LUMI LÄKS ROHU JUURDE JA PALUS:

"LAENA MULLE OMA ROHELIST VÄRVI!"

AGA ROHI OLI KADE, EI ANDNUD.

SIIS LÄKS LUMI ROOSI, KANNIKESE, LIILIA JA NELGI JUURDE, KÜSIS TEISTELTKI LILLEDÉLT ENDALE VÄRVI, AGA MITTE KEEGI EI VÕTNUD TEMA PALVET KUULDA.

SIIS KÕMPIS TA KURVALT PISIKESE LUMELILLE JUURDE JA KURTIS:

"OH MIND ÕNNETUT! MITTE KEEGI EI TAHA MULLE OMA VÄRVI KINKIDA. MITTE KEEGI EI SALLI MIND..."

LUMELILLEL OLI HEA SÜDA. TAL HAKKAS LUMEST KAHJU JA SEEPÄRAST TA ÜTLES LUMELE LAHKESTI: "KUI SULLE MINU TAGASIHOIDLIK VÄRV MEELDIB, SIIS OLEN MA NÕUS SEDA SULLE ANDMA."

JA LUMI VÕTTISKI ENDALE VÄIKESE LAHKE LILLE VÄRVI JA ON SELLEST AJAST VALGE MIS VALGE. JA SELLEST AJAST SAATI ON LUMELILL AINUKE LILL, KES LUMEGA SÕPRUST PEAB. TEISTEL TULEB LUND IKKA KARTA.

Lastele jutustanud ANDRES JAAKSOO

Illustreerinud PIRET MILDEBERG

MAMMUTILAPS JA TULI

AINO PERVIK

Mammutiema ja mammutilaps lonkisid mööda jääaegset maastikku ringi. Igal pool oli hästi palju jääd. Seal, kus jääd polnud, kasvasid põõsad ja rohi. Mammutiema ja mammutilaps näp-sid siit suutäiekese ja sealt suutäiekese ning vantsidid mõnusasti näsides aina edasi. Korraga jõudsid nad kaljukääraku taha väikesesse lohku. Lohust tõusis sirges joones imelik hallikas vine. Mammutilaps traavis uudishimulikult lähemale. Mammutiema hüüdis ehmunult:

"Ära puutu!"

Mammutilaps aga oli juba torganud londi keset kive, mille vahelt hall joon taeva poole kerkis.

Hirmsa röögatusega tõmbas mammutilaps londi kohe tagasi.

Keegi oli talle hambad lonti lõõnud.

Juba oli ka mammutiema kohal. Haledasti nuttes puged mammutilaps ema kõhu alla. Mammutiema limpsis hellalt oma lapse valutavat lonti.

"Ma ju ütlesin, et ära puutu!" noomis ta.

Silmad märjad, piilus mammutilaps koledat hammustajat.

Kivide vahel hõõgus sädelev lill.

"Inimesed on siia tule teinud ja ise ära läinud," ütles mammutiema.

"Mis see tuli on?" küsis mammutilaps.

"Ma ei tea," ütles mammutiema. "Tuli on siis, kui tõuseb suitsu, heidab valgust ja põletab. Sellest saabki aru, et on tuli."

Illustreerinud PIRET MILDEBERG

ELLEN NIIT Valgusehaikud

LEHEKUU LUMMA
TALVEÕUN KANNAB SEEMNEIS
HANGEDEST MÖÖDA.

"VALGE, OI, VALGE!"
SUURUSTAB KÜÜNLAKEE JÄÄ.
KUID SEE POLE SEE.

KAELANI HANGES,
KUULUTAB MÄRTSIKUU VIRB:
"VALGUSE ALGUS!"

JÜRIBU SULA,
OLED SA NAER NÜÜD VÕI NUTT?
EKS VÕTA KINNI!

PÕHJANAEL KIISKAB
TALVISE TEEKÄIJA TEEL.
SUUR VANKER VEEREB.

TALVINE TÄISKUU,
IKKA SU KUKLALT KUMAB
PEREMES PÄIKE.

PIRRO 2004

OLEV MERIVEE fotod

TÄDI DIANA SÕBRAD

Tädi Diana elab Nõmmel väiksel vaiksel tänaval. Loomade-lindudega on tal eriline suhe. Nad usaldavad teda. Koerad ei haugu ta peale. Tema padja peal käis õhtuti magamas kumalane. Tema juures elas hiireviu, kes kutse peale õlale lendas ja koos perenaisega telerit vaatas, kuni tädi Diana ta hiiri püüdma õpetas ja iseseisvasse ellu saatis. TÄHEKE on aastad tagasi sellest kirjutanud. Seekord tuleb jutt varestest.

KUIDAS VARESED NIME SAID

Varesepaar, sale, graatsiline ema ja tüse tüüakas isa olid tädi Diana väikest aeda pidanud oma koduks juba üle aasta, kuid nime neil veel ei olnud. Jako, Jako, hüüdis tädi Diana, kui ta oma vareseid toidulauale kutsus. See oli kutsehüüe, mitte nimi. Nii oli tädi Diana läbi aegade kõigile varestele hüüdnud. Ühel kuunal suvepäeval pidas tädi Diana puhkepausi aianurgas

varikatuse all. Päike kõrvetas, perenaise jalgade ees lebav ida-euroopa lambakoer Kamurada lõõtsutas, keel suust väljas. Varesed istusid sealsamas aia peal, nokad lahti ja justkui lõõtsutasid koos koeraga. Tädi Diana pilk jäi isavaresele peatuma. See kallutas parajasti pead, päike peegeldus ta silmateradelt ja mingi valgusemängu

tõttu paistis, nagu oleks vareasel prillid ees. Prillidega vares näis nii targana, et tädi Diana talle otsemaid Sokrates nimeks andis (Sokrates oli vana-kreeka mõtetark, filosoof, nagu võõrsõnaga öeldakse). No kui üks vares on nime saanud, kuidas siis teist ilma jätta. Tädi Diana silmitses emalindu. See kergitas parajasti tiibu ja näis selles asendis nii heatahtlik, et tuletas meelde naisekujutist ühelt ammuse aja kuulsalt laemaalilt, mille pilt tädi Diana kunsti- raamatus.

Magdalena, sosistas tädi Diana. Magdalena, Magdalena.

KUIDAS SOKRATES JA MAGDALENA TÄDI DIANAT AITASID

Tädi Diana aianurgas kasvab suur kask. Aeg-ajalt pillab puu kuivanud oksaraage ja tädi Diana käib neid siis korjamas. Kuivad kaseraod on pliidi all heaks tulehakatiseks.

Magdalena ja Sokrates vaatasid puu otsast asja pealt. Vaatasid,

vaatasid, kuni Sokrates haaras kuivast oksaraost kinni, murdis ja sakutas seda seni, kuni oks tädi Diana jalgade ette langes. Selle suve ainus ellu jäänud pojuke oli ka kase otsas. Isa eeskujul haaras tema kaselehe tüükast kinni ja sakutas selle lahti.

Sokrates vaatas poja pingutust, pea viltu. Võib-olla et muigas endamisi. Mis lapselt ikka oodata. Kui sügisel lehed langevad, kattub väikese tööriistademaja lame katus paksu lehekihiga. Tädi Diana upitab siis reha üle katuse-serva ja püüab prahist lahti saada. Ühel aastal jäi see töö tegemata. Kevadel vaatab tädi Diana: Magdalena ja Sokrates askeldavad kuurikatusel. Võtavad pataka kokkukleepunud lehti noka vahele ja viskavad alla. Paari päeva pärast oli katus puhas.

Muidugi ei arva tädi Diana, et varesed leppisid kokku talle appi tulla. Eks linnud leidsid lehelatakatte alt tõuke ja putukaid.

KUIDAS SOKRATES JA MAGDALENA KODU-RAHU KAITSESID

Nõmme lindudel on kaks vaenlast – oravad ja hulkurkassid. Eriti julmad on viimased. Vana varest nad kätte ei saa, noori alles lendamist õppivaid aga küll. Neil hammustatakse siis kohe tiivakont katki või jalg puruks, et ohver põgene-ma ei pääseks.

Oravatega õiendasid Sokrates ja Magdalena ise arveid, kihutasid nokalöökidega kodu juurest eemale. Kui kass kohale hiilis, kutsuti koer appi.

Tädi Diana imestab siiani, kui

hästi Kamurada vareste keelt mõistis. Varese kraaksumist on Nõmmel pidevalt kuulda. Koer ei pööranud sellele tähelepanu. Tarvitses Sokratesel või Magdalenal kassi märgates nokk lahti teha, kargas eesias laisalt lesinud Kamurada püsti ja kihutas kohale.

Ükskord kihutati hulkur noore kase otsa. Kamurada haukus all, varesed pikeerisid nagu ründelennukid okste vahele. Kass ronis end päästes kõrgemale ja kõrgemale, kuni jäi ladvaoksale abitult kiikuma.

See päev jäi talle kauaks meelde, ütleb tädi Diana kahjuröömsalt.

KUIDAS SOKRATES KAASAT KOHTLES

Talvel ja varakevadel said varesed tädi Dianalt lisatoitu. Kui Sokrates oma kuhjakese enne söödud sai, astus ta alles hoolega nokkiva kaasa kõrvale, seadis öla vastu õlga ja nihutas teist natuke. Mõnikord tõstis ta endale ruumi tegemiseks ka Magdalena jalga uude asendisse.

Tavaliselt peletavad varesed teise linnu toidu juurest nokalööbiga. Sokrates ei teinud nii kunagi.

KUIDAS SOKRATES TANTSU LÕI

Kevad oli jälle käes ja varestel talv inimese abiga üle elatud. Magdalena oli oma pesa juurde lennanud, Sokrates püsis veel suure kase oksal.

Tädi Diana lõpetas oma kuurikese koristamise ja seadis end ära minema. Ootamatult lendas Sokrates talle teeraja peale ette. Tädi Diana seisatas. Mis siis nüüd lahti on?

Sokrates hakkas kehaga koogutama. Need olid nagu veidrad kumardused. Vares ajas kaelasuled turri. Ta pea muutus justkui nõiaväel suureks. Saba lendas lehvikuks. Oh imet, saba all võis näha valgeid sulgi välkumas. Ja siis hakkas Sokrates tantsima. Nagu lesginkat tantsivad grusiinid tõusis ta varvastele ja liikus kaari joonistades uhkelt perenaise ees.

Ta avaldas mulle niimoodi tänu, et aitasin talve üle elada, usub tädi Diana.

Mine tea. Võib-olla on tal õigus. Vähemalt seda on kena uskuda.

JAAN RANNAP

POSTIPAUN

KUIDAS KEEGI NIME SAI

Selle üle mõtlemisega tegelesid Tallinna Hiiu Põhikooli III A klassi lapsed. Nuputasid ja naersid. Siis panid oma lood kirja.

KUIDAS KILPKONN ENDALE NIME SAI

Väga vanal ajal läks üks kilpkonn lossi. Tol ajal oli tal muidugi mõni teine nimi. Aga selles lossis, kuhu ta sisse läks, hakkas Trooja sõda. Enne, kui see sõda algas, oli kilpkonn sinna magama jäänud. Seepärast ei pannud ta tähelegi, mis vahepeal toimus. Üks väike poiss oli ka sõjas. Sõjamehed lükkasid ta pikali. Poisi kilp kukkus kilpkonna peale. Sellest ärkas kilpkonn üles ja pistis jooksu. Kui ta oli kaugele metsa jõudnud, kohtas ta

Saara Mildeberg Kolgast

Saara Mildeberg Kolgast

rebast. "Nüüd söön su ära," ütles rebane. Aga kui ta hammustas, murdis kilbi vastu hamba ära. Kilpkonn nägi, et selga kukkunud asi on väga kasulik ja jättis selle endale. Sellest peale hakatigi teda kilpkonnaks kutsuma.

Märten Heinsalu

KURADI SAAR

Kord kõndinud üks mees ühel saarel. See saar oli väike ja väga kivine. Ta asetses Soome lahes. Mees ei viitsinud korralikult jalgu tõsta ja lõi suure varba vastu kivi. Ta sai hirmsasti haiget ja ütles viha hoos: "Kuradi saar!" Sellest ajast peale hakati seda saart kutsuma Kuradisaareks.

Liisi Sakala

VAHALILL

Oli kord lill, kellel ei olnud nime. Ta kasvas ühe puu all. Ühel päeval juhtus selline lugu. See juhtus niimoodi, et sellele lillele kukkus üks vahatükk peale. Ja sellest saigi vahalill oma nime.

Terje Kõrgemaa

KIRINÖGES

Oli kord poiss Kaarel. Tal oli lill, mille nimi oli nõges. Ükskord sai Kaarel kirja, mille oli saatnud tema hea sõber Martin. Kui ta oli kirja läbi lugenud, hakkas ta Martinile kirja kirjutama. Kirjutas kirja valmis ja jättis selle lauale. Kaarel tuli natukese aja pärast tagasi ja nägi, et kiri oli kadunud. Nii juhtus kolm korda. Kolmas kord ta küsis: "Kes need kirjad on ära võtnud?" Kõik kodused vastasid: "Mina ei ole võtnud!"

Kaarel leidis kirjad nõgese juurest. Nii saigi lille nimeks KIRINÖGES.

Evelin Kaarma

MIKS JÄÄKARU NIMI ON SELLINE

Kunagi elas üks karu. Ja ta mõtles teisele maale elama minna. Ja ta sattus põhjapoolusele. Tema, rumal, mõtles, et kui kõik on valge, siis peab tema ka valge olema. Ja nii püherdas lumes ja sai ka valgeks. Sellest ajast peale kutsume teda jääkaruks.

Silvester Harineem

Serena veeparki tahad?

ÜKI-KAKI-KOMMI, PROOVI Bobo Boomi KOMMI!

Tõukeratast tahad?

Bobo Boomi tahad?

Rulluiske tahad?

Lõika kolmelt Bobo Boomi pakilt välja Bobo Boomi pilt, kleebi paberile ja saada meile. Meie aadress on Pärnu mnt 139, 11317 Tallinn, Kalev. Märkusõnaks kirjuta "Bobo Boom". 10. aprillil 2001 loosime kõigi saatjate vahel välja 1 reisi Serena veeparki (kolmele inimesele), 1 tõukeratta, 3 paari rulluiske, 3 suurt ja 30 väikest Bobo Boomi nukku!

Võitjate nimed saab teada 14. aprilli Eesti Päevalehest.

Kätte jõudnud kommibuum, sest Bobo Boom on vinnngelt kuum!

"Issi, miks sa lastele aina jutte ja raamatuid kirjutad?" päris Mehis ükskord oma isa käest.

"Tuleb pähe, siis võtan ja kirjutangi," kostis isa tagasihoidlikul moel.

"Kas teistel isadel ei tule pähe?" päris poiss edasi.

"Igaühele ehk ei tule," arvas isa.

Kuid Mehis ei jäänud oma isaga rahule.

"Taneli isa ei kirjuta lastejutte, ta on kaugsõidu autojuht," kuulutas poiss. "Tal on pirakas värviline furgoon ja ta veab välismaalt tonide viisi kaupa," oli poeg sõbra isa üle uhke.

"Kus ta siis saabki, kui veab tonnide viisi kaupa, ja veel kaugelt välismaalt," vabandas isa.

"Märdi isa ei kirjuta ka lastele," jätkas Mehis justkui etteheitvalt.

"Märdi isa käib alatasa trennis ja võistlustel. Märdi isa on kõva karateka, voh!" oli poeg teisegi sõbra isa üle uhke. "Ja tal on must vöö. Issi, kas sa ikka tead, mis asi on must vöö?"

"Küll ikka ähmaselt tean," kohmas Mehise isa nüüd pisut häbelikult. "Ja kus ta siis saabki, kui on karateka, ja veel musta vöö omanik."

"Ka Ivo isa ei kirjuta lastejutte," rõhutas-raius Mehis edasi. "Ivo isal ei tule midagi sellist pähegi. Ivo isa on rikas äriees."

"Kus ta siis saabki, kui on äriees ja rikas ka," pomises Mehise isa juba ebakindlalt. "Sul on õigus. Äri maailm on julm värk, seal on tuhat muud muret."

Väike Mehis oli sedaaega nõnda hoogu sattunud, et jätkas lausa halastamatult ja närviliselt:

"Tead, isegi Mirenni isa ei kirjuta Mirennile ühtegi juttu. Mirenni papa on pangas. Ta on panga president."

"Kus ta siis saabki, kui on pangas, ja pealekauba panga president," nohises isa nagu tuleks tal õhust puudus. "Kes seda enne on kuulnud, et pangas lastejutte treitakse. Seal maksab ju aeg raha."

"Aga Mirenn ütles mulle, et ta tahab, et ta paps kirjutaks talle vähemalt ühe tillukese lasteloo, nii tillukese," näitas nüüd Mehis pöidla ja nimetissõrme vahel. "Kõik tahavad meie lasteaias sama." Sellise ootamatu soovi peale ei mõistnud isa äkki midagi kosta. Aga polnud vajagi, sest Mehis haaras juba oma isal kõvasti kõvasti kaela ümber kinni, surus näo habeme alla ning tegi pika kalli-kalli. Tavaliselt ta nõnda ei talitanud, ütles ikka, et olen juba suur poiss.

"Issi, sa oled mul üks haruldast tõugu issi," sosistas poja isale kõrva. "Seda ma tahtsingi sulle kohe öelda."

Isa turjalt oleks nagu tonnine raskus ära võetud; ta ajas end sirgu, kallistas vastu, naeratas päikseliselt nagu oleks ise alles väike poisiklutt, ja kostis siis asiselt: "Sellest peaks ühe jutu kirjutama."

"Sulle tuli jälle pähe?" oli pojake põnevil.

"Tuli üks tilluke, kuhu ma pääsen," kostis lastekirjanikust isa. Ikka tagasihoidlikult nagu alati.

Haruldast tõugu

KALJU SAABER

ISSI

MÄNGE SINU SÜNNIPÄEVAPEOKS

NINALT NINALE

Seda mängu mängides ei tohi olla häbelik. Mängijad jagatakse kahte meeskonda ja paigutatakse kahte vastakuti seisvasse ritta. Esimesed mängijad torkavad tikutoosi ümbrise nina otsa. Käskluse peale: läks! hakatakse toosi ninalt ninale edasi andma. Kui keegi pillab toosi või võtab käed appi, alustab võistkond uuesti rea algusest.

SAALOMON ÜTLES

See mäng oli tuntud juba sinu vanaemale ja vanaisale. Mida rohkem on mängust osavõtjaid, seda parem. Üks mängijatest hakkab Saalomoniks (võib kasutada ka muud nime). Ta hakkab andma käsklusi. Näiteks: Saalomon ütleb, pane sõrm kõrva! Saalomon ütleb, tõsta vasak jalg õhku! Saalomon ütleb, tee pikka nina! Käsklused peavad üksteisele kiiresti järgnema. Kes siis, kui mängujuht jätab käskluse andes ära sõnad "Saalomon ütleb", ikka kuuletub, langeb mängust välja.

Kes oli Saalomon, võib mängijatel tekkida küsimus? Saalomon oli õige-õige kaua aega tagasi Iisraeli kuningas, kes läks ajalukku väga targa ja õiglase valitsejana.

Öökull Uhuu ÜLLATAVAD UUDISED

LEHMAD LINNAS

Üle 500 elusuuruses lehma võis mõni aeg tagasi näha Ameerika suurima linna New-Yorgi südames platsidel ja tänaväärtel. Neid oli kõikvõimalikes värvides, naljakate, lõbusate ja ka kurbade ilmetega. Kunstmaterjalist valmistatud loomad olid nii armsad, et inimestel oli raske neid vaadates ükskõikseks jääda. Mis siis imestada, et paljudel tekkis tahtmine säärane pilgupüüdja oma aiakesse viia.

See, muide, sai täiesti võimalikuks. Pärast näitust müüsid lehmade valmistajad oma tööd meelsasti maha, ainult et osta suutsid

neid vähesed.

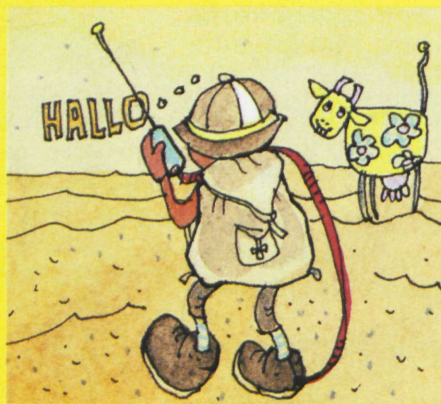
Iga lehm oli autori töö ühes eksemplaris, seetõttu väga kallis.

Säärane lehmade paraad ei olnud maailmas esimene. Esimene lehmade šou korraldati 1998. aastal Euroopas, Zürichis. Ettevõtmisel oli nii pöörane menu, et ameeriklased otsustasid kohe asjast eeskuju võtta.

POPITEGIJATE JA PUUDUJATE HIRM

Ammust ajast on koolides kindlaks tehtud, kes parajasti puuduja või popiviskaja. Ja ikka on leidunud ka neid, kes püüdnud säärast kontrolli petta. Jaapani pealinna kuues erakoolis on nüüd rakendatud meetodit, mis teeb petmise võimatuks. Seal peab kooli tulnud õpilane asetama korraks peopesa erilisele seadmele, mis registreerib tema kohaloleku. Nii nagu sõrmeotste mustrid, nii on ka peopesa jooned igal inimesel erinevad. Sõbrapoisil ei ole seega kuidagi võimalik pinginaabri eest tema nime kirja panna.

SAAPATALLAD ELKTRIAAMAKS

Kes jõuaks ära imestada leiutajate leidlikkust! Hiljuti tuli inglise leidur B.Trevor välja raadiovastuvõtjaga, mida käivitab vedru. Tema järgmine töö oli aga isegi veel üllatavam. Nimelt konstrueeris B.T. mobiiltelefoni laadija, mis saab voolu saapataldadesse paigutatud elektriyaamast. Leidur seadis saapataldadesse erilised kristallid (pizokristallid), mis astumisel toodavad voolu. Et seadme töökindlust demonstreerida, lubas leidur sooritada sajakilomeetrilise rännaku Namiibia kõrbes ja tee pealt pidevalt helistada.

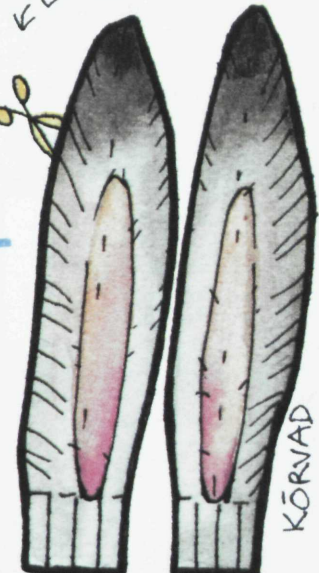
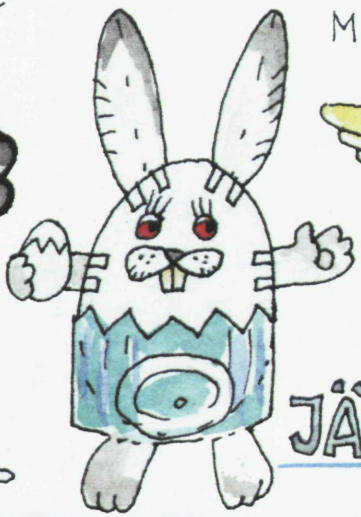
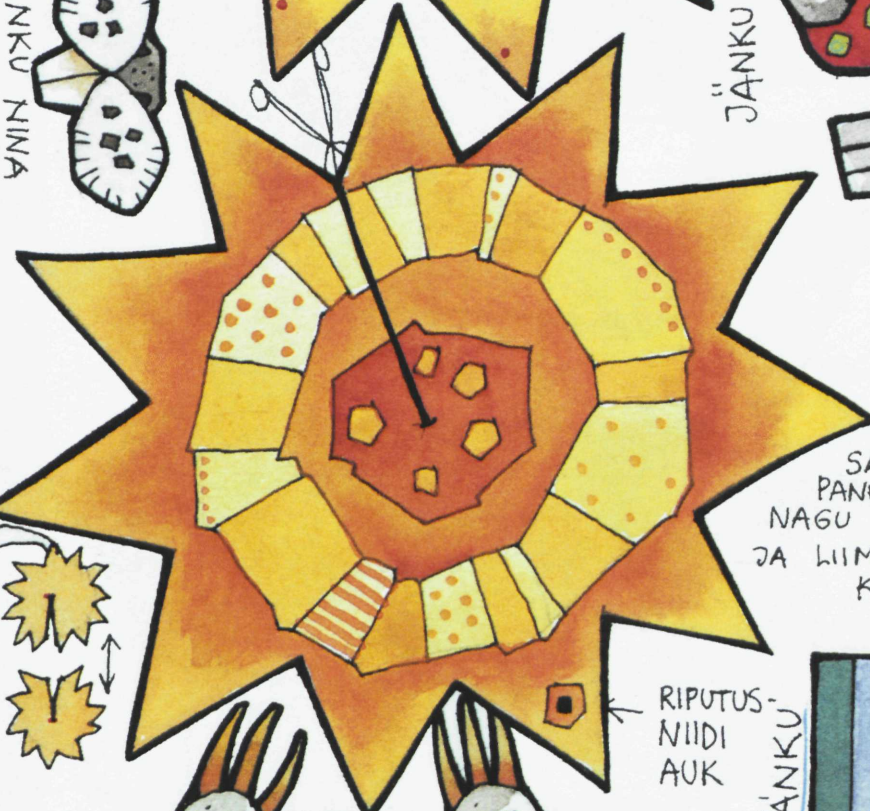
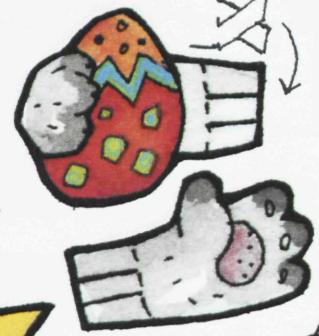
MÄRTSI-
PÄIKE

MURRA NOKA ALLA
JA LIIMI
MUNA KÜLGE

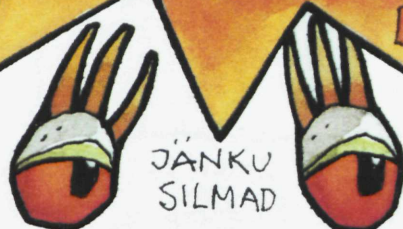
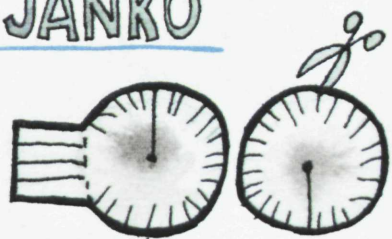
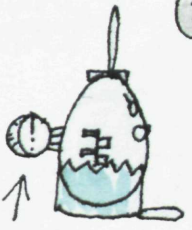

JÄNKU KÄPAD

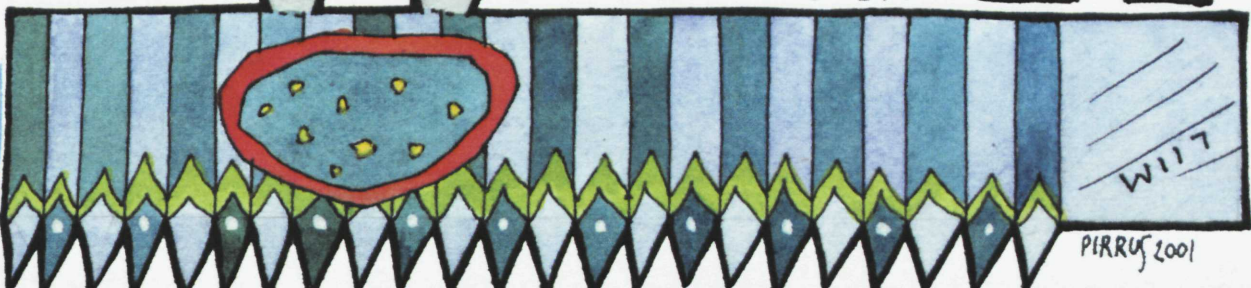

JÄNKU

SABATUTT
PANE KOKKU
NAGU PÄIKEGI
JA LIIMI MUNA
KÜLGE

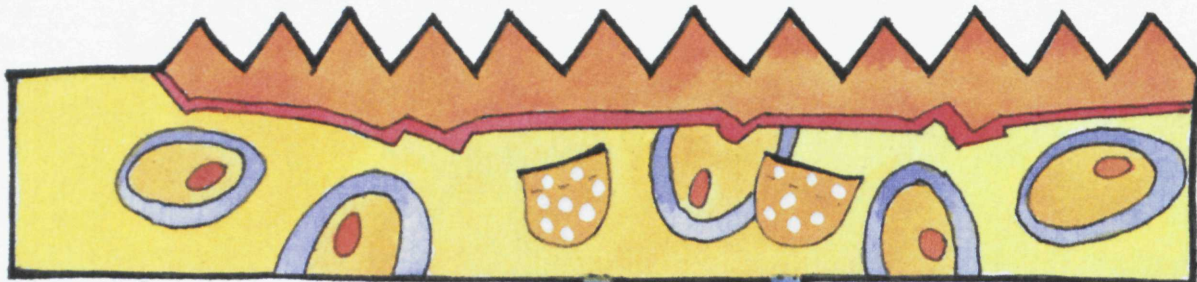

RIPUTUS-
NIIDI
AUK

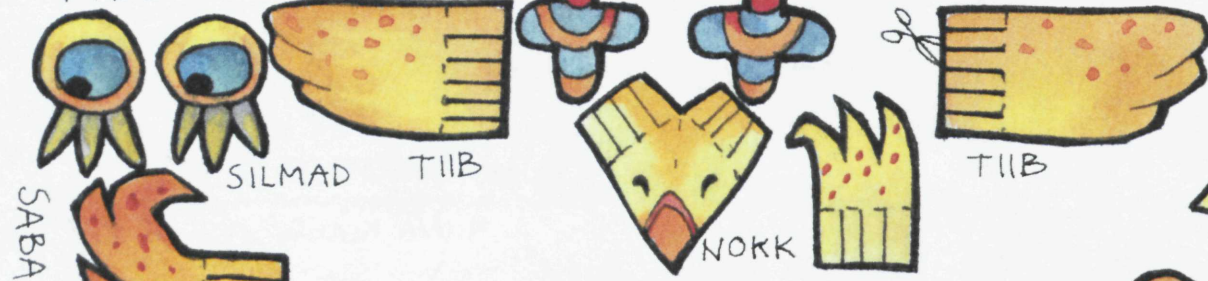

PÄIKE

TIBU

TIBU

SABA

SILMAD

TIIB

NOKK

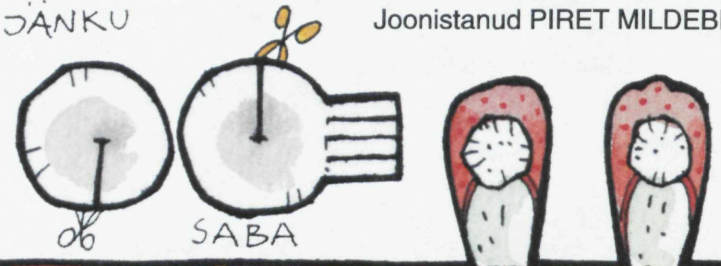
TIIB

Tee pühapäevahommikune keedumuna söömine lõbusamaks. Lõika välja kaks päikeserastast ja mõlemasse lõhe mööda musta joont keskkohani. Pane päikesekettad omavahel risti ja lõhesid pidi kokku. Niit nõela taha ja päikesekiire tipust läbi. Riputa päike aknale särama ja lõika välja tibu- ja jänku- munatopsid. Voldi jalad üles, keera alused toruks ümber muna jämedama otsa ja liimi kinni. Lisa silmad, nina või nokk, tiivad, käpad, kõrvad. Liimimisribad murra vaheldumisi mõlemale poole. Ripsmed lõika lahti ja vajuta kergelt kaardu. Jänku kõrvad ja saba lõika äärtest "karvaseks". Jänku sabatups pane kokku nagu päikegi ja liimi siis jänku külge.

Ilusat pühapäeva!

JÄNKU

Joonistanud PIRET MILDEBERG

06

SABA

KÕRVAD

JÄNKU

PÄIKE

PIRRUS 2001

JÄNKU SILMAD

Joonistanud HELI VEIGEL

PERIOODIKA AS
Lasteajakiri
TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 697

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697

Kunstiline
toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Tähekest saab
tellida
faks: 6616 089
e-mail
tell @tallpost.ee

Trükk
AS Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

ESIKAANE
JOONISTAS
EVERI
VÄHI

Lugu Franzist

Juku uudistas loomaaias karusid. Mõmmid – paksukesed pruunid, prulakad mustad – meeldisid talle väga. Ühes puuris kõndis edasi-tagasi suur jääkaru Franz.

"Issi, vaata see karu on täitsa valge. Miks?" tahtis Juku teada.

Isa mõtles pisut ja siis jutustas järgneva loo. Kunagi ammu, kui maailm loodi, olid kõik asjad valged: puud ja põõsad, lilled ja liblikad, linnud ja loomad, taevas ja maa. Isegi

vikerkaar oli valge. Kõigevägevam vaatas oma kätetööd ja leidis, et muidu pole vigagi, ainult igav on vaadata. Tuleks värvida, otsustas ta.

Esmalt värvis ta vikerkaare. See sai imeilus. Looja sattus hoogu ja värvi said puud ja põõsad, lilled ja liblikad, linnud ja loomad. Kui järg karudeni jõudis, oli alles vaid pruuni ja musta värvi. Nii saidki karud endile pruunid ja mustad kasukad. Värv jäi aga üha vähemaks. Kaeluskarule tuli jätta lõua alla valge laik, pandakarule jätkus värvi vaid siia-sinna musta vöödi jaoks. Kõigevägevam lõpetas töö ja imetles oma loomingut. Äkki avastas ta ehmatusena, et üks karudest oli jäänud kahe silma vahele. Tammus teine õnnetu näoga, ise valge mis valge.

Suur maalikunstnik vaatas üle oma värvipoti. Kõik olid tühjad. Ainult ühe poti põhjas mustendas pisike värvitilk. Sellega määris ta valge

mõmmi ninaotsa mustaks. Rohkemaks ei jätkunud. Polegi paha, see musta nospliga valge karu paistab teiste seast eredalt välja, arvas Looja. Mida kauem ta karu vaatas, seda rohkem hakkas see talle meeldima.

"Mõmm, sina oled minu meelest kõige ilusam oma valge, puhta kasukaga. Tead, ma panen su elama Põhjanaba naabrusse. Seal on valged jäämäed, pimestavalt eredad lumeväljad. Seal võid oma lõbuks liugu lasta ja püherdada, kuid ei määri ära oma ilusat kasukat," selgitas Looja.

Nii sai Juku teada, miks jääkarud valged on. Tulge ja vaadake Franzit. Ta on võimas ja ilus loom.

SANDOR STERN

